

Raadsbericht

Aan	: Raad
Van	: College
Datum	: 8 oktober 2024
Doel	: Memo behorende bij kaders en ambities participatiebeleid
Onderwerp	: Update kaders en ambities participatiebeleid
Beh. Ambtenaar	: J. Laar en G-J Hendriks
Kenmerk	: 1456135
Bijlagen	: B1: startnotitie Kaders en ambities participatiebeleid (aangepaste versie) B2: informatiedocument Kaders en ambities participatiebeleid (aangepaste versie)

Graag informeren we u nader over het ambitiedocument participatie, zoals besproken in de voorronde van de gemeenteraad op 23 september 2024.

Dit raadsbericht is opgesteld naar aanleiding van aanhouding van het raadsvoorstel, zodat er gelegenheid is voor een nieuwe meningsvormende behandeling in een voorronde.

In dit raadsbericht bespreken we de gemaakte aanpassingen in het voorstel en geven we ook een nadere toelichting op een aantal thema's die op 23 september aan de orde zijn gekomen. Tenslotte doen we een voorzet voor verdere behandeling van dit voorstel.

Nadere toelichting thema's

In de voorronde hebben de raadsfracties zich uitgelaten over de startnotitie en daarbij opmerkingen geplaatst, vragen gesteld en (voorlopige) standpunten geformuleerd.

In deze paragraaf reageren we hierop.

- **Inclusiviteit en toegankelijkheid**

In de startnotitie is beschreven dat de gemeente streeft naar een participatieproces dat voor iedereen toegankelijk is. Dit wordt ook in het beleid en de uitvoeringsplannen verder uitgewerkt en geborgd. *Zie startnotitie inleiding en richtinggevende uitspraken 4, 5 en 10.* We zijn blij dat de raad de ambities ten aanzien van inclusiviteit en toegankelijkheid net zo belangrijk lijkt te vinden als het college.

- **Kadernota Burgerparticipatie 2017**

Er is inmiddels kennisgenomen van de Kadernota Burgerparticipatie 2017. Aspecten die nog niet expliciet zijn meegenomen in de nu voorliggende startnotitie maar wel in de kadernota staan nemen we mee in de verdere uitwerking.

- **Uitdaagrecht / Right to Challenge**

Zoals reeds benoemd in de startnotitie wil het college het Uitdaagrecht verder uitwerken. De uitwerking hiervan wordt op korte termijn opgepakt en zal in lijn zijn met de landelijke geldende regelgeving. In de richtinggevende uitspraken is de woordkeuze gewijzigd om dit te verduidelijken en in paragraaf 1.4. onder het kopje *inwoners* is ook extra aandacht geschonken aan het Uitdaagrecht.

- **Contactcommissies**

Contactcommissies vormen een belangrijke samenwerkingspartner voor de gemeente, hierom hebben zij een apart hoofdstuk gekregen in de startnotitie. Zij fungeren voor het bestuur van Wormerland als een brug tussen gemeente en inwoners in de kleine kernen van onze gemeente. Om de samenwerking met de contactcommissies te optimaliseren wordt het bestaande protocol geüpdatet. Deze actualisatie zorgt ervoor dat de commissies beter kunnen bijdragen aan participatieprocessen. In de uitwerking van het beleid zullen we onderzoeken of er mogelijkheden zijn en of er behoefte is aan tot het oprichten van een contactcommissie in Wormer.

- **Transparantie en verwachtingsmanagement**

In de nota is opgenomen dat de uitkomsten van participatietrajecten zoveel mogelijk worden meegenomen bij uiteindelijke besluitvorming en uitvoering van projecten (*zie o.a. participatie zorgt voor een transparante overheid, punt 1 en 2*). Het is echter van groot belang om hierbij realistische verwachtingen te scheppen. Inwoners dienen duidelijk geïnformeerd te worden over de mate waarin hun inbreng kan worden meegenomen, om zo helder verwachtingsmanagement te bieden.

Naar aanleiding van de suggestie om *duidelijkheid* als principe toe te voegen willen we benadrukken de achtergrond van dat principe volmondig te onderschrijven en dat deze hoort bij de passages over transparantie en verwachtingsmanagement.

Transparantie benadrukt niet alleen de helderheid van de informatie die verstrekt wordt, maar ook het inzichtelijk maken van de achterliggende processen en besluitvorming. Het geeft deelnemers de zekerheid dat alle stappen overwegingen zichtbaar zijn, wat bijdraagt aan vertrouwen in het proces. Goed *verwachtingsmanagement* biedt daarnaast een meer genuanceerd kader dan "duidelijkheid". Het gaat niet alleen om het communiceren van wat er gaat gebeuren, maar ook om het actief beheren van de verwachtingen van alle betrokkenen. Dit omvat het helder maken van de kaders het van participatietraject, de invloed die deelnemers kunnen uitoefenen en de haalbaarheid van hun inbreng. Maar zeker ook het actief terugkoppelen van de resultaten en invloed van het participatieproces achteraf. Dit draagt bij aan een realistisch en constructief participatietraject. (*Zie Startnotitie Hoofdstuk 2. Visie en Informatiedocument paragraaf 1.4. Samenspel*)

- **De Participatiepiramide**

In de startnotitie is de zogenoemde omgekeerde participatiepiramide voorgesteld, *zie Informatiedocument paragraaf 1.4.1. De participatiepiramide*. De nu voorgestelde visualisatie van de verschillende vormen van betrokkenheid en samenwerking moet ervoor zorgen dat we zoeken naar de meest passende actieve vorm van participatie. Dit in tegenstelling tot traditionele modellen, waar vaak de passieve vormen van participatie zoals informeren en adviseren voorop staan.

Dit betekent dat we eerst kijken naar hoe inwoners actief kunnen laten meebeslissen of zelfs verantwoordelijkheid kunnen geven in het uitvoeren van beleid of projecten, voordat we kiezen voor minder actieve vormen van participatie.

Door de piramide dus om te keren, benadrukken we dat actieve burgerbetrokkenheid voorop staat en dat minder actieve vormen van participatie pas een optie zijn wanneer intensieve betrokkenheid niet haalbaar is. Op deze manier wordt er maximaal ingezet op het benutten van de kennis, ideeën en wensen van de inwoners.

Nieuwe versie bijlages raadsvoorstel

In de behandeling zijn een aantal zaken opgemerkt die verwerkt zijn in een nieuwe versie. In deze paragraaf geven we hierbij een overzicht van.

Startnotitie (bijlage 1)

- Voorwoord → De zin: "*Verschillende partijen hebben gevraagd of wij een visie op participatie kunnen beschrijven met gezamenlijke uitgangspunten, spelregels en handvatten*" is gewijzigd in "*vanuit het coalitieakkoord is de opdracht gegeven om een visie op participatie te beschrijven*".
- Hoofdstuk 2. Visie → Bij participatie zorgt voor een transparante overheid punt 1 is ambtenaren gewijzigd in het bestuur.
- Hoofdstuk 2. Visie → Bij participatie zorgt voor een transparante overheid punt 1 is toegevoegd "*Het is daarom ook belangrijk dat na afloop van trajecten, inwoners goed op de hoogte worden gehouden over wat er gebeurt met de inbreng en de uitkomst van de trajecten*".
- Hoofdstuk 2. Visie → Bij participatie zorgt voor een transparante overheid punt 3 is het creëren van een wederzijdse vertrouwensband toegevoegd.

Informatiedocument (bijlage 2)

- Paragraaf 1.1. Wat is participatie? → Bij de verduidelijking van het begrip *inwoners* is, bij het punt gemeenschapsorganisaties en verenigingen, toegevoegd dat het gaat om lokale en bovenlokale gemeenschapsorganisaties en verenigingen.
- Paragraaf 1.2. Waarom participatie → De zin: "*Voor de inwoners geldt dat participatie een fundamenteel democratisch recht is*" is verwijderd.
- Paragraaf 1.4. Samenspel → Bij het onderdeel college is: "*de verbinding tussen de gemeente en de samenleving*" verwijderd.
- Paragraaf 1.4. Samenspel → Bij het onderdeel ambtelijke organisatie is toegevoegd dat de ambtelijke organisatie ook de raad ondersteunt.
- Paragraaf 1.4. Samenspel → Bij het onderdeel inwoners is toegevoegd dat de inwoners zelf participatieprocessen kunnen opstarten (*Uitdaagrecht*)

Voorstel raadsbehandeling voorronde

Het college heeft de betrokkenheid en inhoudelijkheid van de inbreng van de raad in de eerste raadsessie enorm gewaardeerd. We hopen met bovenstaande reactie voldoende input te hebben gegeven voor een tweede raadsvoorronde, liefst op 22 oktober 2024.

Deze voorronde is wat het college betreft *consulterend* van aard.
Na deze bespreking zal het college de opbrengst meenemen in het verdere beleidsproces.

Het college vertrouwd erop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.